

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Bla j, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunt odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Altă creștere

Ca să fim mai buni, ne trebuie altă creștere, de când suntem mici

de GAVRIL TODICA

Am arătat în rândul trecut, cum oamenii fiind păcătoși, nici popoarele nu pot fi mai pe sus de oameni, iar conducătorii fiind și ei oameni expuși la multe și grele ispite — nu se pot înălța la gradul unde ar trebui să fie.

Totuș societatea omenească nu poate fi fără conducători, precum o turmă de oi nu se poate conduce singură, oricât ar fi berbecii de tanțoși și cu coarne încovoiate. Pe lângă turmă mai trebuie și un păstor cu minte trează, hătă bună și câni ageri, ca să nu se apropie lupii. . .

Cam așa e și cu societățile omenești. Ce s'ar alege din ele, dacă nu ar avea capete conducătoare? Dacă toți și toate ar vrea să poruncească?

Pe cât de firească este deci trebuința de a avea conducători, pe atât de greu se pot găsi conducători buni. Și e măsură din cele mai înțelepte, când pentru *conducerea bună se fac rugăciuni*. Caci numai bunul Dumnezeu poate lumina mintea celor chemați să conducă bine pe supușii lor și să-i scape de ispitele celui rău.

De altminterlea se știe, de când lumea, că a asculta e mai ușor decât a cârmui și a fi servitor bun e mai ușor decât a fi stăpân bun.

Însă lumea este așa cum este. Cu ea cu două nu se poate schimba, și nici nu se va schimba.

Dacă am dori sincer să se schimbe să fie mai bună, ar trebui să începem la *creșterea copiilor*. Pomul nu-l poți încovoia și îndrepta decât până e puțuleț fraged. Dacă îmbătrânește — ce bună.

Așa e și omul. Până e tinăr, springel: poți face ce vrei cu el. Îl mai poți deprinde și învăța cum te trage ma. Dacă îmbătrânește — „pune-i și și-l pârlește”. Cât învață la tinerțe, atâta știe la bătrânețe.

E minunată iscusința creșterii, sau *educației*, cum se mai numește. Ilinioara Turcii răpiau băieți mici la creștini. Îi duceau la Constantinopol. Îi creșteau în legea turcească și beau din ei soldații cei mai ageri ai parăției turcești, numiți *Ieniceri*, și se luptau contra creștinilor. — Pe

un Constantin Brâncoveanu însă Turcii nu l-au putut îndupleca să se lapede de legea creștină.

Veți întreba acum: ce fel de creștere să dăm copiilor și tinerimei?

Răspund: *deprinderea de a nu păcătui*.

— Cum merge deprinderea aia de a nu păcătui?

— E o cale foarte simplă. Este deprinderea în iubirea de Dumnezeu și în iubirea deaproapelui.

Veți întreba numai decât: cum să fie deprinderea în iubirea lui Dumnezeu, pe care nu-l vedem? Cum să iubim ceva, ce nu cunoaștem?

Răspund: va veni timpul când vom ști și vom cunoaște. Până atunci, copiii să fie deprinși în cercetarea regulată a bisericii în toate duminicile și sărbătorile; să fie deprinși a nu lua numele lui Dumnezeu în deșert prin jurăminte fără rost și înjurături (sudălmi) spurcate.

Veți întreba mai departe: cum să fie deprinderea în iubirea deaproapelui?

Răspund: în respectarea averii și drepturilor altuia. Lasă fiecăruia ce e a lui. Nu fura tu nici găina, nici slănină, nici purcelul, nici oătelul, nici banul, nici haina, nici poamele, nici grădina, nici nimic ce e a altuia. — Nu minți. — Nu vorbi pe nimeni de rău și mai ales nu-i face nici un rău. Din contra: ajută pe altul năcăjit și lipsit, când poți și cu ce poți.

Iată, pe scurt, iubirea deaproapelui.

Veți întreba mai pe urmă: ce foloase am avea din creșterea asta?

Răspund: am avea foloase neasămănat mai mari decât din creșterea de azi, când tinerimea școlară se îndoaie cu știință și cu sărituri (sporturi), dar inima rămâne stearpă.

Dacă ne-am deprinde de mici în iubirea lui Dumnezeu, bisericile ar fi mai pline decum sunt acum în multe părți, când la liturghie nu vezi decât pe preot, cantor, crâșnic și câteva babe. — Nu ne-am înjura pentru toate nimicurile. Nu am înjura.

Dacă ne-am deprinde în iubirea deaproapelui, nu ar mai fi atâtea neînțelegeri, certe, bătăi, procese între

oameni, câte sunt acum. Ne-am vedea de lucru, trăind în pace și lăsând pe alții în pace.

Prin viața nepăcătoasă a oamenilor, popoarele iarăși ar fi nepăcătoase. Atunci și conducătorii popoarelor ar fi mai nepăcătoși, mai buni. Este o înlanțuire din verigă în verigă; dela veriga cea mai de jos până la veriga cea mai de sus.

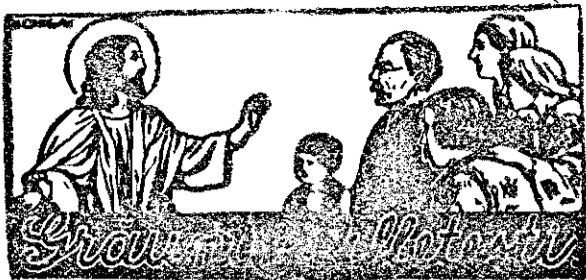
Numai prin viața nepăcătoasă am putea aștepta să ne vină darul lui Dumnezeu.

Misiuni sfinte la Micăsasa. Sâmbătă, duminică și luni în 23, 24 și 25 Martie, pâr. canonic Ioan Moldovan a ținut misiuni populare la Micăsasa. Totdeauna, cu acest prilej, s'a făcut și încheierea anului sfânt. Biserica a fost ticălită de oameni, cari au ascultat, cu multă atențiune frumoasele cuvântări. Dovada cea mai bună că sămânța aruncată a fost bună e faptul că s'au împărțit peste 600 de credincioși.

Zile de pocăință la Arpașul de Jos și de sus. În zilele de 23—25 Martie pâr. director Iuliu Maior a ținut misiuni sfinte, făcând și încheierea anului sfânt, la Arpașul de Jos și la Arpașul de Sus din vicariatul Făgărașului. Cu acest prilej s'au apropiat de sfintele taine peste 200 inși dintre cele 700 suflete unite din acele două parohii.

Pentru Românii din Banatul Iugoslav. Guvernul iugoslav a încuviințat ca fiii Românilor din Jugoslavia să poată învăța românește în școli. Pentru aceasta a deschis cursuri de limba română la 39 de școli, unde Românii își vor putea trimite copiii ca să învețe limba Patriei Mamă.

Faptă și răsplată. În timpul războiului celui mare, doi soți, cari erau foarte bogați, și-au cheltuit averea îngrijind de soldații cari chinuiau prin trașee și prin spitale. În timpul acela, au înflat (au făcut fii adoptivi) pe foarte mulți soldați. Toată averea lor au cheltuit-o astfel, îngrijind de alții, încât după războiu au trebuit să între muncitorii ca să aibă cu ce trăi. Într-o zi, un soldat pe care-l scăpase dela moarte în timpul războiului, a întâlnit pe binefăcătorii săi între muncitorii fabricii. S'a dus apoi pela toți aceia despre cari știa că au fost îngrijiiți în timpul războiului de acești soți, și le-a spus cum trăiesc acum. Drept recunoștință, ei s'au legat că vor rupe în fiecare lună din plățile lor și vor face astfel o sumă cu care să poată trăi foștii lor binefăcători. Iată o dovadă frumoasă de recunoștință.



Dumineca a treia a postului mare

În duminică aceasta preotul, la sfârșitul utreniei, când se cântă doxologia cea mare, iese din altar, pe ușa de mieznoapte a altarului purtând deasupra capului, pe sfântul disc, crucea învăluită în sfântul aier. O așază apoi pe trespodul din mijlocul bisericii, i-se închină de trei ori făcând mătăni, și cântând »crucei tale ne închinăm, Hristoase, și sfântă învierea ta o laudăm și o mărim«. Tot asemenea fac apoi și credincioșii, făcând mătăni și închinându-se sfintei crucei.

Pentru-ce sărbătorim noi, în duminică a treia a postului mare, sfânta cruce?

Pentru-că — dupăcum spune sinaxariul, adecă învățătura din Triod — în cele 40 de zile ale postului mare și noi să ne răstignim, omorâți fiind de patimi, și avem întru noi supărare și mâhnire și greutate, viețuind cu nepurtare de grijă și căzând. Pentru aceasta se pune înaintea noastră cinstita și de viață făcătoare cruce, ca să ne îndemne spre bine, să ne îmbărbăteze, și să ne ajute.

Sfânta cruce ne aduce aminte de muncile Domnului nostru Isus Hristos, mângâindu-ne pe noi, de vremece Dumnezeu nostru pentru noi s'a răstignit. Oare noi nu suntem datori, cu mult mai vărtos, a ne răstigni pentru dânsul?

Punând înaintea ochilor noștri patimile Domnului nostru Isus Hristos, ne ușurăm și patimile și ostenele noastre. Și precum Mântuitorul nostru, suindu-se pe cruce,

s'a preamărit, așa și nouă ni-se cade a ne preamări împreună cu dânsul.

În ce chip ceice merg pe o cale grea și lungă, se ostenesc, însă aflând un copac ramuros și cu umbră mare, șezând se odihnesc și, învindu-se oarecum prin această odihnă, fac și cealaltă parte a căii cu mai multă vioiciune, — așa și acum, în această vreme a postului, întru această cale grea și cu osteneală, este înplântată și pusă crucea cea aducătoare de viață, în mijlocul sfintelor Păresimi, dându-ne nouă o ușurare oarecare, și răsuflare sau întărire și făcând pe cei osteniți cuvioși și ușori, și pentru cealaltă osteneală.

Când vine regele în vreun oraș, cetățenii poartă înaintea lui steagul și semnele biruinții și ale puterii, ca să-i facă plăcere și să-l îmbucure. Intocmai așa și în postul mare, vrând să arătăm noi veselie cea mare pe care o simțim știind că Domnul nostru Isus Hristos a biruit moartea și a înviat a treia zi din morți, li purtăm înaintea semnele biruinții, adecă crucea cea făcătoare de viață, care ne umple de bucurie și de foarte mare tărie, și ne îmbărbătează a primi și a preamări și pe Regele ce vine la noi.

Postul cel mare asemenea este apei din Mara. Că precum în mijlocul acelei ape a băgat lemn dumnezeescul Moisi și o a îndulcit, așa și Dumnezeu, trecându-ne pe noi prin marea roșie și scoțându-ne din ghiarale faraonului celui nevăzut, care este diavolul, cu lemnul cel de viață dătător al cinstitiei și de viață făcătoare cruci îndulcește amărăciunea, care ne vine pentru acest post de 40 de zile și ne îndeamnă și ne dă nouă mângâiere celorce viețuim, ca și cum am fi în pustie, că are a ne duce pe noi la Ierusalimul cel înțelegător cu învierea sa din morți.

Crucea se chiamă pom al vieții și așa și este, pentru-că acel pom al vieții a fost sădit în grădină, în mijlocul raiului, — de aceea au pus sfinții Părinți lemnul crucii în mijlocul acestor stinte 40 de zile,

pentru-că să ne aducă aminte lăcomia mării cării lui Adam, ca și pentru aceea ca ne închipuiescă nouă perirea și căderea aceluia printr'acest lemn de acum, mâncând dintru acesta nu mai murim vom fi vii.

Cu tot dreptul să cântă deci în această zi: »Venți credincioșii să ne închinăm lemnului celui de viață făcător, carele Hristos împăratul mării de la voie mânilor întinzându-și, ne-a înălțat fericirea cea dintâi pe ceice mai înainte vrăjmașul prin dulceață amărându-ne așagași dela Dumnezeu ne-a făcut. Venți credincioșilor lemnului să ne închinăm carele ne-am învrednicit a sfărâma cele nevăzuților vrăjmași. Venți toată tenirile neamurilor, crucea Domnului cântări să o cinstim. Bucură-te cu mântuirea cea desăvârșită a lui Adam și căzut. . . . Tre tine acum cu frică credincioșii sărutându-te, pe Dumnezeu cel s'a pironit pe tine, îl preamărim grație Doamne, cel ce te-ai răstignit pe de miluiește-ne pe noi ca un bun și de oarecubiitor«.

Părintele lui

S'a rupt podeaua unei case și se afla un mort. Fapta aceasta s'a întâmplat într'un oraș din Portugalia. A murit un domn bogat, care, după cât se spusese pățit multe în viață și nenorocul l-a adeseori. După-ce a murit, au venit pretorii privegheze. Stând în jurul stierului, vorbeau că în sfârșit l-a odihnit Dumnezeu căci peste multe a dat în viață, acum a scăpat de toate. Nici n'a terminat vorba asta bine, și iată că se rupe podeaua de la meră, care era la etaj. S'au rostogolit cu un mort cu tot, în camera ded-sus, peste altul, de credea că au năvălit Turcii care cum putea să scape mai repede, spre casă: Cine știe ce i-se mai poate întâmpla acestuia, spuneau ei speriați. Și a murit singur.

„Foia UNIRII POPORULUI“

Din clipele copilăriei

de Nicolae Obeadă

E așa de tristă povestea vieții la câte un muritor... Și mai ales a copilului smuls de lângă glie, de lângă casa părintească, de lângă luncile cu miros de flori și fân proaspăt, de cari s'a despărțit într-o duminică de toamnă, pentru-că să nu se mai întoarcă în această lume frumoasă — lesân al amintirilor — decât la „zile mari“, când își caută prilej de reculegere sufletească.

Povestea vieții mele este povestea năpăstuiților alungați în largul vieții vitrege pe care o adulmecă în cântarea:

„Dece m'ași dus de lângă voi.
Dece m'ași dus de-acasă...?“

Această poveste își găsește începutul ei într-o duminică de Septemvrie... În scârțâitul prelung al porții dela ograda noastră — în tovrășia bătrânului meu tată am părăsit casa părintească, în legănatul căruței și în tropotul grăbit al cailor... Lacrimi reci îmi răcorea fața care îmi ardea în acele clipe, în cari sufletul meu s'a așezat în miezuina celor două lumi: Lumea amintirilor și cea a neprevăzutului.

Răspunz de această durere a despărțirii

de fiul ei, biata mamă, rezimată de stâpul porțiței, cu ochii împăceniți de lacrimi, privea căruța care dusea în goana cailor două umbre cari se pierdeau prin sălciile ce străjuiau drumul din satul amintirilor mele. Pe culmea dealului diaspre răsărit, soarele își revărsa cele dintâi raze peste satul cu case albe, care abea de se zăreau de sub frunzele pomilor, cari își țineau încă frunțile plecate peste povara fructelor pârghuite în faptul de toamnă... Am mai aruncat o ultimă privire peste Prunari. — Avea — par'că o mai vedeam încă pe mama în tovrășia celorlalți frați și surori cum priveau un punct nedeslușit care se îndepărta pe coama dealului cel mare, și par'că-i auziam ultimele cuvinte ale mamei pe cari le rostea sub greutatea acestor clipe: — „Dragul mamei, ce ti-i face...?“

Prunarul nu se mai zărea... Dâmbul de deal s'a ridicat în calea ochilor și mi-a seurtat zărea care era așa de bogată în priveliști... În zadar îmi mai frângeam gâtul înapoi, să mai arunc o ultimă privire peste luncile din preajma satului și să-mi înfrățesc solipirea ochilor cu razele de soare cari se jucau pe crucea de metal din vârful clopotniței care străjuia Prunarul... Totul era zadarnic! De aci înainte a început pentru mine cea de a doua lume, necunoscută și streină...

În largul câmpurilor, cu miriște îngâbenite de brumă, pe cari pășteau vitele satului,

doi îngădurăți ședea pe scândura din fața coșului careia stătea o pereche de destriai alb de lăns, un coș cu mere roșii și altul cu struguri din via „de pe față“.

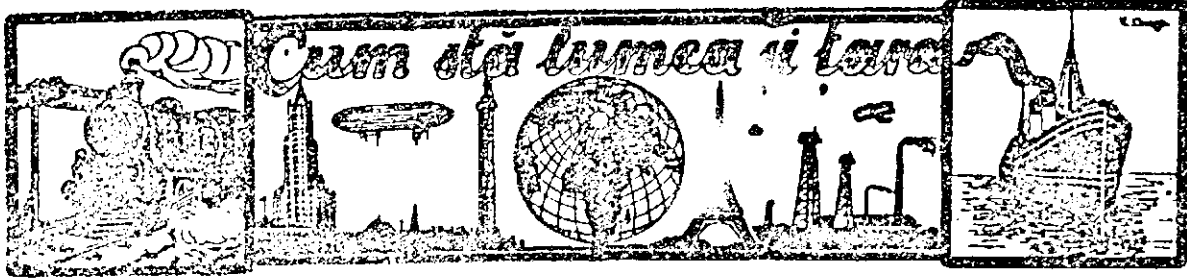
Tată și băiatul... Două vieți cari îmi gânduri și doruri felurite. Bietul tată și virca potolită, privea în largul zărilor și tăcere adâncă... Abia acum înțeleg, pe ce m'a vorbit prea mult: voia să-mi lase gândurile să pribegescă în largul lor nestăruite, pot culege pentru ultima dată frumoșii mintiri din lumea copilăriei, depănată în casa părintească din Prunari. Abia acum da seama și să pretucească după dreptate țărâmului muscit, care înțelegea atât de abuciumul sufletului meu, care atuncea între cele două lumi...

Și par' că-mi făcea așa de bine îngăduință și tăcere pe care o păstra tată...

Într'un timp tăcerea s'a curmat... potul șgomotos al cailor am deslușit mângâitoare a tatei:

— „Lasă dragul tati, Niculiță, să plânga... Tu vei avea o viață mai ușoară noi, cu mult mai ușoară... Nu vei mai bucura de pâine pe brazda ogorului și vei mai trudi picioarele pe miriște în boilor...“

Dacă înveți, te faci popă, ori dacă ce vei vrea tu. Ulte, părintele Pompil me facă multă tina“ în Prunari, dăscălit



Din lumea largă

Marile puteri sunt împotriva înarmărilor Germaniei. — D. Titulescu
a plecat în străinătate — Anglia la sfat cu Germania

Am scris în numărul trecut al gazetei noastre, că Germania a anunțat țările cari au iscalit contractul dela Versailles, că nu se mai ține de el, și împotriva lui își va ține atâta armată câtă va voi.

Această știre a produs zarvă mare în Europa, și marile puteri (Franța, Anglia și Italia) au început să se sfătuiască. Au trimis apoi tustrele scrisori la Berlin, în cari spun că ele sunt împotriva a ceea ce a făcut Germania, și că nici odată nu vor cunoaște legea despre care am scris, ca o lege dreaptă. Prin urmare, ele socotesc înarmările Germaniei ca în afara legii.

*

Celelalte țări nu și-au spus încă părerea. D. Titulescu, ministrul de externe al țării noastre, a plecat în străinătate. Și se pare că plecarea d-sale e în legătură cu întâmplările din Germania. Dsa reprezintă părerea popoarelor din peninsula balcanică, și a țărilor cari fac parte din Mica Înțelegere. În drumul său s'a oprit mai întâi la Belgrad. Va trece apoi prin alte capitale de țări din Europa, și la timpul potrivit și va spune cuvântul său.

Deocamdată lucrurile stau așa. Marile puteri au rămas cu scrisorile de

nemulțumire, iar Germania a rămas înarmată până în dinți.

S'a anunțat însă că la începutul lunii Aprilie, Societatea Națiunilor va ține ședință în această chestiune și atunci poate vom auzi și cuvântul dlui Titulescu, purtătorul de cuvânt al popoarelor balcanice.

*

Până atunci, Anglia și-a trimis pe ministrul său de externe în Germania, ca să încheie o legătură pentru oprirea înarmărilor. Când scriem aceste știri, Anglia se sfătuește încă cu Germania, așa că nu putem ști ce vor hotărî până la urma urmei.

Ce-i mai nou în Sfatul Țării

Toate vin pe rând, ca la moară. La moara *Cameret* se macină deocamdată raportul dlui deputat A. Benteoiu, asupra afacerii „Skoda”. Dsa a primit însărcinarea dela deputați: Te duci, cauți, scormonești, faci tot ce știi și ce poți, să vezi dacă statul a fost păgubit atunci când guvernul național-țărănesc a făcut contract cu fabricile „Skoda”, ca să ne înarmeze țara, ori n'a fost păgubit. Și dacă a fost păgubit, cine sunt vinovați?

D. Benteoiu a cercetat, a scormonit, a întrebat pe unul și pe altul, a făcut apoi scrisoare (raport) către Camera, în care spune că statul a fost păgubit prin contractul amintit, și că vinovați de această pagubă sunt dnii: general Oihoschi, Mihai Popovici, fost ministru, Romul Boila și colonel Georgescu.

Deputații scarmână acum acest raport. Național-țărăniștii și-au spus părerea prin dnii Armand Calinescu, Hudița, Madgearu și alții. Dlor spun că nu-i adevărat ceea ce susține d. Benteoiu, dsa, susținut de deputații liberali, spune că-i adevărat.

Mai în urmă a vorbit d. A. C. Cuza. Și dsa a fost de părerea că susnumiții domni sunt vinovați și că ei trebuie să fie trimiși în judecată.

Bătălia cea mare însă nu a trecut. Se așteaptă pentru azi mâine vorbirile dlor Iunian și I. Maniu. Va vorbi apoi d. Benteoiu, după care Camera va vota; va trimite în judecată pe susnumiții domni, ori nu? Și dacă-i va trimite, numai pe ei sau și pe alții?

După aceea va veni în discuția Camerei bugetul statului, al cărui proiect a și fost depus.

La *Senat* se discută legea tovărășii (cooperatiei).

Intr'una din ședințe, d. senator Iuliu Mumuianu a întrebat pe d. Ministru al agriculturii, că de ce nu aduce legea, pe care a promis-o, prin care se oprește plantarea viilor cu soiuri slabe de viță.

S'a discutat apoi o lege privitor la pescuitul în apele de munte.

Au căzut într'un râu. Un autobuz încărcat cu călători, trecea pe marginea unui râu din America. Deodată șoferul a făcut o mișcare greșită și autobuzul a luat-o la vale, pe malul râului. Dintre călătorii cari erau în autobuz s'au înecat 29 de inși, iar ceilalți au fost răniți, unii mai rău, alții mai puțin.

*

S'o moștenim dacă am fi rămas lângă pământ părinții au schimbato în bani și ne-au întreținut la școală. Așa a făcut și tata și mulți alții, cari au fost mânați de dragostea spre lumina cărții și cari erau sătui de mirosul brazdei proaspete care se rostogolea pe ogorul datator de hrană și: „Pâinea cea de toate zilele...”

Sunt mai bine de cincisprezece ani de atunci. Școala am isprăvit-o de mult și nu sunt nici popă în Prunar, așa cum visasem atunci în acea dimineață de toamnă, când făceam acel drum cu căruța, pentru a intra în lumea neprevăzutului... Nu mi-s'a dat să aud vocea babei evlavioase dela noi din Prunar: „Săru' mâna părinte Nicolae...”

În locul părintelui Pompil parhia din Prunari este păstorită de părintele Ion..., în locul dascălului Niculiță e un fost coleg de-al meu, din altă parte a țării, care a căzut și el aci, ca din senin, așa după cum și eu am căzut pe capul altora... Copii făr' de cămin, aruncați în largul lumii, cu o desaga de cărți, o diplomă și atât tot...

Așa ne-a fost scris sorocul; departe de vatra părintească să ne depănăm firul zilelor de cărturari pribegi, smulși de lângă ogor, „ca să apucăm o viață mai ușoară și cu mai puțin grijă și nevoi...”

De aceste nădejdi ne-am legat fiecare,

seasemenea e bătrân și nu o va mai incurca mult cu școala... Și ne-am gândit și noi, cu părinții, că tot a fi mai bine de tine cu învățătura de carte... Tu ai cap ușor, așa mi-a spus dl învățator Nicolae...

În vreme ce vocea domoailă a tatei îmi presăra în suflet aceste îndemnuri părintești, în mintea mea copilărească se frământau cele două lumi și vieți: munca grea și oboșitoare care m'ar fi așteptat lângă ogor și viața mai ușoară și cu mai puține griji, care îmi migea în viitor...

Mă vedeam — așea — popă în Prunar și auzeam par'că vocea slabă a câte unei babe evlavioase: „Săru' mâna, părinte Nicolae...”

Da, da, — îmi ziceam în sinea mea — are dreptate tata... E frumoasă și mai lipsită de griji viața de cărturar... Și sub îndemnul acestei povești lăuntrice, fața a început să mi-se nsenineze și ochii licăreau de nădejdea unei vieți mai bune...

Această nseninare a mea l-a făcut pe bătrânul tată să mă sărute pe frunte și să mă cuprindă cu brațul cel stâng de mijloc, apropiindu-mă mai tare de el..., ca un semn care-ți da să înțelegi că de-aci înainte aveam aceleași doruri și aceleași așteptări...

Sub oblăduirea acestei legături puternice, de nădejdi între tată și fiu, căruța alerga pe drumul alb de praf care șerpuia pe sub poala nuntelui, apropiindu-ne, din ce în ce, mai mult de cetatea cu turnuri și ziduri de cărămidă

toacă de dinții vecurilor îmbătrânite, unde urma ca să-mi depăn zilele celei de a doua lume.

*

Așa a început povestea vieții mele... Sub aceste îndemnuri ne-am deslipit de lângă voi, iubii părinți, atâți copii ai plugului, ca să ne împărțăm de vremuri mai bune și cu mai puține griji.

O chemare de departe ne-a strâns pe mulți copilăndrii de pe plaiurile frumosului Ardeal, în chiliile seminarului Andreian, de care într'o bună zi a trebuit să ne luăm „avutul” și să ne așezăm între zidurile cazarmii „honorabile” de pe malul drept al Cibinului...

Aicia ne-am depănat viața de școală. Și Gligor al Sandii din Hăpârtele, Laia Sineștei din Vișoara, Laura părintelui Minci și mulți, a căror nume îmi freacă mereu pe buze și pe cari — dacă n'ar fi prea mulți — i-ași înșira în acest pomelnic...

Cu cât treceau ani, cu atâta ne vedeam fiecare mai aproape de ziua când va trebui să descălecam pe meșagorile vreunui sătuleț dintr'o vale de munte sau în largul vreunui șes, pentru a ne lua în primire postul, de care se leagă o grea și mare răspundere...

Singurul bagaj și avere, pe care o mai aveam cu noi, erau o pereche de desăguți ticșiți cu cărțile de școală, cu hrisoave și un certificat de absolvire a școlii... Atâta era toată averea. Bucata de pământ pe care trebuia

Martirii din Sebastia

Cei 40 martiri ce s'au muncit pe gheața lacului din Sebastia Armeniei la a. 320 d. Hristos. — Pomenirea lor a fost în ziua de 9 Martie

I.

In a Sebastiei piață
Locșitorul Agricol,
Vestea cu glas înalt oștirii
Din al cetății larg ocol,
Porunca crudului Licia:
»Să piară tot ce e creștin!«

Uimiți rămaseră Armenii,
Iar din al oastei lung șireag,
Frumoși, viteji, ca însuși Marte,
Ies patruzeci voinici. Cu drag
Și într'un glas, de fală plini,
Ei strigă toți: »Suntem creștini!

Mirat stătu în loc Agricol
Cu ochii țintă la eroi,
Apoi zimbindu-le a milă
Și a batjocură: »Și voi?«
Le zise: »credeți în Isus
»Cel răstignit pe cruce sus?«

»Voi, cari sunteți astăzi fala
»Intreg pământului armean,
»Purtând prin lume, peste mare,
»Mândria neamului roman,
»Puteți voi fi învățați
»De-a urgisitorilor Iudei?«

»Voi, de a căror braț și arme
»Azi se cutremură barbarii,
»Vă 'ntoarceți inima și gândul
»Spre Capitoliul cu Cezarii,
»Nu spre Isus, de pe Calvar,
»Cel mort cu moarte de tălhar.«

»Pe voi v'așteaptă doar viața
»De farmec plină, străluciri,
»Cununi de laur, drept răsplată
»De vitejie și măriri;
„Iar dacă rămâneți creștini
„V'așteaptă doar cununi de spini.«

»Și dacă azi jertfiți lui Joe
»Un chip de ceară, cât de mic,

stăd, într'o dimineață de toamnă, am făcut
pasul spre cea de a doua lume...

Câți dintre noi pot spune că și-au îm-
plinit visurile...? Foarte puțini! Și e așa de
grea viața, pe care o petreci între streini, de-
parte de vatra părintească și cei dragi ai tăi.

Aici, într'o căsuță albă de sub poala
muntelui, din apropierea mormântului lui
Gheorghe Lazar, stau și tors firul amintirilor
mele... Sunt departe de satul meu. Mă departe
atâta cale și atâta dor mă înfășoară în aceste
ceasuri de pribegie.

Fruntea mea trudită se apleacă în palme
și gândurile mele se duc, undeva, departe,
departe... acolo în pragul casei părintești...

— Avea — o văd pe biata mamă rezi-
mată de stălpul porții, cu mâna strășină la
ochi, privind în urma căruței care mă purta
spre această lume și cuvintele ei de odinioară
îmi sună atât de jalnic:

— „Dragul meu, ce ti-i face...? — Avea
— îl văd pe bătrânul meu tată, cum stă în-
gândurat sub strășina șurii, privind un punct
din zare, părând par' — că a căuta să tâl-
cuiească taina celor două lumi ale feciorului,
care desleagă taina buchilor cu prunii lui din
școală, într'un sat, departe, departe...

Așa începe și sfârșește povestea vieții
mele și la mulți alți cărturari, pribegi pe me-
leaguri îndepărtate de vatra părintească, leagăn
al atâtor amintiri frumoase...

»Stăpânitori vă fac pe mare...
»Și peste insuli vă ridic,
»Ca să gustați în mulțumire
»A vieții voastre fericire.«

»Iar dacă, neluând în seamă
»A mea poruncă înțeleaptă,
»Veți rămânea creștini, pe urmă
»Să știți, că tot ce vă așteaptă
»E numai umedul mormânt!..
»Acesta e al meu cuvânt!..«

Cu pumnii strănși, privirea cruntă,
S'opri acum locșitorul
'Naintea lor... cuprins de groază
Sta împrejur întreg poporul,
Privind oștenii 'n așteptare,
Cu milă și înduioșare.

Dar ne 'nfricați rămân ostașii
Și neclintți, ca mai nainte,
Zăbind ascultă ei cu toții
La păgâneștile cuvinte,
Și 'n fața lor așa de vie
Lucește-o sfântă bucurie.

II.

Geroasa noapte se lăsase
Peste nămeții albi de nea,
Și codrii s'auzeau cum sună
Troznind de iarna aspră, grea;
Iar crivețul mugea turbat
Și rece dinspre Ararat.

Și apele-amuțind îngheață
Iar corbii amuțesc în zbor
De ger... In noapte însă pleacă
Cei patruzeci de luptători,
La moarte aspră de eroi,
In șiruri, veseli, doi cu doi.

Și pe întinderea de gheață
I-au fost oprit, în noapte, goi,
Darmoarta nu-i mai înspăimântă
Căci toți sunt bravi, toți sunt eroi,
Și veseli cânt'un imn ceresc
Isusului dumnezeesc.

Iar gândurile lor spre ceruri
Se duc pe-a dorului aripă,
Și fericirea nesfârșită
Părea c'o văd pentru o clipă,
Și după ea un mare dor
Creștea în inimile lor.

III

Scutit de frig, stătea de pază
Centurionul blând: Flamin,
Privind în noaptea instelată
De lângă caldul său cămin,
Gândindu-se la cei ce mor
Cu drag pentru credința lor.

Și iată că văzu de-odată
Din cer cum valuri de lumină
Coboară 'ntraurind martirii
Cu strălucirea lor senină,
Și ingerii în cor cântând
Cununi de 'nvingeri aducând.

Și de asupra fiecărui
Un ingeraș micuț stătu
Dar numai la treizecîșinouă
Dând cununii — unuia nu.
Și minunat privea Flamin
Acest tablou micuț, divin.

Și nu putea să-și deie seamă
Cum unul nu s'a 'acununat

De ingeri; dar privind în noapte
Văzu un om, cum legănat,
Cu pasul obosit și rar
Venea: fu singurul fugar!

Cu genele de gheață prinse,
Cu trupul țeapăn, vineșit
De ger, — dar de abia ajunse
La casa caldă în sfârșit,
Și jos pe pânza unui cort
Căzu fugarul, bietul mort.

Mirat privi centurionul
La cel ce-acum a fost murit,
Apoi deodată aruncându-și
Vesmântul jos, fugi grăbit
Spre lac, la ceilalți, Flamin,
Strigând: »Ahl și eu sunt creștin!

IV

Trecuse noaptea rece, grea,
Și Agricol în zori de zi,
Călare și în mers grăbit
Cu mult alai la loc veni;
Și cum ajunse, abătut,
In loc el se opri tăcut.

Și trist privi la cei muriți...
...Dar uite! unu-i încă viu,
Deschide-și înc'odată ochii,
Din toți el moare mai târziu...
E cel mai mândru Meliton,
Cel mai viteaz centurion.

Trist își pleac' acuma capul
Locșitorul Agricol;
Prin mintea lui trecură gânduri
De moarte, ca un negru stol,
Și zise: »Ce păcat de voi,
»Așa de tineri, de eroi!«

Apoi lăsă ca să ridice
Soldații'n grabă, într'un șir,
Câte un rug înalt din cedrii,
Fieștecarele martir;
Și foc le-au dat, punând cu zor
Deasupra trupurile lor.

Și cum se înălța în aer
Prin neguri fumul rotitor
Cununi păreau că se incheagă
Frumos deasupra morților,
Apoi încet și pe vecie
Piereau în zarea albăstrie.

Ș'un glas numai părea că dulce
Se mai auzea cântând duios,
Un imn ceresc de mulțumită
Și de mărire lui Hristos,
Ș'asa misterios și lin
Suna refrenu-i: »Sunt creștin!«

Enea Pop Bo

A fost pedepsit pentru că și-a bătut
primarul. Un flăcău dintr'o comună din
Cluj, a întânit într'o zi pe primarul satului
l-a bătut bine. Flăcăul a fost prins apu-
jandarmi cari l-au legat și l-au purtat
rușinea lui, pe jos până la Cluj unde
zace în temniță pentru că a lovit în omul

Frica lui Dumnezeu mulțum
pe om, la timpul din urmă se vorbea că
moșii lui Rossevelt (conducătorul Americii)
fi fost Evrei. Un ziarist s'a dus la el și
trebat: E adevărat, domnul președinte,
vorbește despre DVoastră? Nu știu dacă
vărat sau nu, a spus președintele. Una
că au fost oameni cu frica lui Dumnezeu
asta mă mulțumește pe deplin. — Iată de
om mare, președinte al Americii, care-
mulțumit, îi pare bine că el e urmașul
oameni „cu frica lui Dumnezeu“.



Aeroplan pus în slujba misiunilor. Câțiva buni creștini au dăruit un avion pentru misiunarii germani cari răspândesc credința și învățătura lui Hristos între păgânii din Africa. Aeroplanul e făcut numai din aluminiu. Zilele trecute, un ofițer a plecat cu el din magaziiile fabricii, a coborât pe teritoriul cetății Vaticanului, și l-a dat în primire Preafericitului Părinte. Acest aeroplan e cel dintâi care a atins pământul cetății Vaticanului.

O înmormântare ca la sate. În săptămâna trecută a fost înmormântat la București Pavel Brătășanu, despre moartea căruia am scris în numărul trecut al gazetei noastre. După ce s'a terminat sf. slujbă, sicriul său a fost așezat într'un car, frumos împodobit cu covoare mândre din Oltenia. Carul era tras de șase bol, mânași de țărani improprietari și pe moștile mortului.

Nenorocirea unor părinți. Un muncitor din Constanța, a plecat spre casă după ce a terminat lucrul în fabrică. Pe drum și-a întâlnit nevasta și copilul de 8 ani, cari au fost în oraș pentru cumpărături. Au plecat decimpreună spre casă. Copilul a luat-o înainte, fiind și jucându-se. Pe când trecea peste linia ferată, un tren l-a apucat și l-a zdrobit sub roțile sale. Tatăl copilului văzând primejdia, sărit să-l scoată, dar n'a putut. În schimb, trenul l-a rupt și lui o mână. Își poate închipui fiecare durerea și jalea părinților acelora.

Două aeroplane se ciocnesc în aer. Nenorocirea aceasta s'a întâmplat într-o țară din răsăritul Asiei. Un aeroplan a plecat decă în zorii zilei dela o cazarmă militară, să ducă știri și porunci soldaților din alt oraș. Aerul era îmbăcsit de o ceață groasă, cât nu-și vedeai mâna. Din partea contrară, venea un alt aeroplan, și în întunerecul ceții cele două mașini sburătoare s'au ciocnit puternic. Amândouă s'au prăbușit spre pământ. Cele cinci persoane cari se aflau în aeroplane, au fost omorâte pe loc.

Un câine turbat mușcă 29 de copii. Într-o comună din jud. Satu Mare, s'a întâmplat o nenorocire care a băgat spaima în mulți părinți. Copiii comunei tocmai ieșeau dela școală când iată un câine turbat trece pe acolo, sare dintr'odată între copii, și până să se un fiilor mai în vârstă să-l apere, 29 de copii au fost mușcați. Toți au fost duși la spital din Cluj.

Copilul lui Lindbergh trăește. Copiii noștri își amintesc poate de acest american. El e cel dintâi care a trecut cu aeroplanul din America în Europa. Pentru această bravă el a fost ridicat pe loc dela rangul căpitan la acela de colonel. S'a căsătorit și a avut un copil foarte drăgălaș. Într-o noapte, copilul l-a fost furat și hoșii l-au luat o mare sumă de bani ca să înapoieze copilul. Lindbergh a pus la locul anumit suma de bani, dar pe copil nu l-a mai găsit. Găsit în schimb în grădina sa, îngropate, sepele unui copilăș. Doștorii și poliștii au sosit la fața locului și au spus că acelea sunt oasele copilului lui Lindbergh. De răpire și omor a fost învinovățit un oarecare Hauptman, care

a și fost condamnat la moarte pentru aceasta. Iată însă că în zilele trecute, soția condamnatului primește o scrisoare prin care e înștiințată că odrasla lui Lindbergh trăește și e la un spital dintr'un oraș american. Hoșii după ce au furat copilul l-au părăsit de frică, într'un cinematograful, de unde a fost luat și dus cu copilul nimănui la spital. În grădina colonelului au îngropat un copil străin. Celce a scris scrisoarea a mai spus că se găsește pe patul de moarte, și a trebuit să-și descarce sufletul. Soția lui Hauptman a plecat imediat la spitalul amintit, ca, dacă va găsi copilul, să-și scape bărbatul dela moarte.

Călcați de tron. Trei locuitori din jud. Severin, au plecat într'un falton (un fel de căruță care umblă pe linile ferate) la o comună din apropiere. La o cotitură au fost ajunși în urmă de o locomotivă. Toți trei au fost zdrobiți sub povara roților.

Se teme că-l face farmece. Gazetele din București aduc știrea că un locotenent rezervist a împușcat pe o chiriașă a mamei sale. Luat de scurt, el a spus următoarele: Eu m'am despărțit, nu de multă vreme, de nevastă-mea. Și după cum am băgat de seamă, doamna aceasta umblă să-mi facă farmece să mă întorc iar la nevastă-mea, și de aceea am împușcat-o. — După cât se pare, ofițerul era fermecat de abinelea. Era flicit la cap.

Un bătrân omorât de vite. Un bătrân de 72 de ani, dintr'o comună din Banat, a murit de o moarte năpraznică. A intrat adecă în grajdul vitelor ca să le îngrijească și să le dea de mâncare. Nu se știe, ce se va fi întâmplat acolo, destul că a fost găsit mort, cu urme de împunsături de coarne pe trup și călcat în picioare de vite. Moartea lui a produs multă jale în comună.

Un trecător moare pe stradă la Galați. Un muncitor de vreo 50 de ani, din Galați, a plecat în una din dimineașile trecute spre fabrică. Pe drum l-s'a făcut deodată rău, a amețit și a căzut la pământ. Trecătorii au cercat imediat să-l ajute, l-au frecat pe piept și pe la tâmpile, dar totul a fost zadarnic. Muncitorul a murit în mâinile celor ce căutau să-l scape.

A împlinit 111 ani și încă n'a fost bolnavă. O femeie din Grecia a împlinit de curând 111 ani. Cât ce au auzit de aceasta, gazetarii s'au dus la fața locului, ca să știricească ceva dela o femeie care a ajuns la o astfel de vârstă, pe deplin sănătoasă. Femeia le-a răspuns voloasă că se culcă, din fragedă tinerețe, de vreme. Muncește regulat, și se hrănește mai ales cu legume. A fost căsătorită de trei ori, a avut 28 de copii. Acum e văduvă, și timpul și-l petrece cu nepoșii, căci toți copiii l-au murit.

Câți școlari sunt în România. După o proaspătă numărătoare, la liceele de băieți din țară învață 40667 elevi, la cele de fete 21338 eleve. La gimnaziile de băieți urmează 12809, iar la cele de fete 5655. Aici nu sunt trecuși elevii școlilor profesionale și primare. Față de anul trecut, sunt mai pușini elevi cu patru mii.

Evreii spre Palestina. De un timp încoace, Polonii au început a-și face ochi dulci cu Germanii. Și, după cum plecau din Germania mai anii trecuși, așa au început Evreii să plece acum din Polonia. La sfârșitul săptămânii trecute, s'a oprit la Constanța un tren cu 1400 Evrei. Toți veneau din Polonia și erau în drum spre Palestina.

Și femeile sunt curajoase. Se spune de obicei că femeile sunt fricoase. Citim însă în gazetele străine o întâmplare care arată că și femeile sunt curajoase. Iată despre ce e vorba. În Spania sunt și acum lupte cu taurii. Înainte vreme femeile priveau numai la lupte și totuși mai ieșeau câte odată de frică. Astăzi însă, au pornit ele la luptă. Au intrat și ele pe arenă (așa se numește locul unde se întâmplă lupta) și se spune că s'au arătat foarte curajoase în luptă, au ieșit învingătoare și privitorii le-au aplaudat frumos.

Bunăvestirea la Blaj

Sărbătoarea Bunăvestirii, aduce la Blaj, în fiecare an, multe bucurii sufletești. Această sărbătoare este hramul Seminarului Teologic de aici, și în această zi clericii din anul al treilea al acestui seminar sunt făcați lectori.

Această slujbă o face totdeauna un episcop. În anul acesta a venit *P. Sf. Dr. Valeriu Traian Frențu* episcopul Orăzilor.

În preseara sărbătorii s'a făcut inseratul împreună cu litie și mâncat. Iar la sf. Liturghie a sărbătorii a slujit Ex. Sa, înconjurat de sobor de canonic și preoți.

La începutul sf. Liturghii a făcut lectori pe clericii anului al treilea al Seminarului Teologic și pe un frate din ordinul Asumpționistilor. În decursul sf. slujbe, a hirotonit întru preoți pe cinci tineri, patru absolvenți ai Academiei teologice, iar unui cleric în anul al patrulea. Două dintre preoți au fost hirotoniți celibi.

Slujba de cantor a făcut-o corul mixt al catedralei, sub conducerea pâr. prof. Celestin Cherebeșu, iar însemnătatea sărbătorii a fost tălcută de către pâr. Augustin Tatar, rectorul Academiei de teologie din Blaj.

În după amiaza aceleiași zile, la Institutul Recunoștinții s'a făcut promoțiunea de membre ordinare la cele două reunions mariane de la școlile de fete: „Reuniunea Bunăvestirii” a liceului de fete, sub conducerea pâr. prof. Dr. Gavril Pop, și Reuniunea „sf. Maria” a școlii normale de fete, sub conducerea pâr. prof. Dr. Leon Sârbu.

La acest act a fost de față pâr. canonic Gheorghe Dănilă, delegat al Prea Venerabilului Ordinariat, și corpul profesoral al liceului de fete, al școlii comerciale superioare de fete și al școlii normale de fete.

Ceremonia introducerii, împreună cu Paraclis, a fost săvârșită de către pâr. Gh. Dănilă, care a și tălcut în frumoase cuvinte fapta celor 6 membre noul înscrise în reuniunea „Bunăvestirii”, și 14 în Reuniunea „sf. Maria”, cari intrând în rândurile ostașelor Mariei au intrat în garda de onoare a Reginei Cerurilor.

La ora 5 d. m., în aceeași zi, societatea de lectură „In. M. Clain”, a studenților Academiei de teologie din Blaj, a ținut în Sala de gimnastică a liceului de băieți o ședință sărbătorească.

Ședința a fost compusă din puncte de cor și declamări, între ele fiind introdus un studiu istoric.

Corurile au fost conduse de pâr. prof. Celestin Cherebeșu, iar unele au avut concursul dlui prof. S. Toduța care a cântat la armoniu.

Punctele ședinței, în deosebi cele de cor, au plăcut mult publicului care a răsplătit pe aranjatori cu numeroase aplauze.

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foale!

Contra copilului

Înainte cu vre-o sută și ceva de ani s'a ridicat un om învățat în apus, care o viață întreagă a făcut socoteli asupra creșterii populației, asupra înmulțirii oamenilor pe pământ. Din socotelile lui eșia că oamenii se înmulțesc așa de tare, numărul lor crește cu milioane în fiecare an, încât în scurta vreme pământul nu-i va mai putea hrăni pe toți. Și învățatul, îngrozit, sfatuia lumea, să ia măsuri pentru a nu se mai naște atâția copii. Să nu ajungem, să se mânânce om pe om.

Mulți oameni prea învățați își au scrinteala lor. Ea se naște din faptul, că cercetează mereu un singur lucru, merg pe o singură cale și nu mai privesc în jur de ei. Învățătura acestui învățat, pe nume Malthus, a pus, pe vremuri, mulți oameni pe gânduri.

Dar viitorul a dovedit cu totul altceva. Anume: că omul poate scoate din pământ atâta hrană, încât oricât ar crește numărul muritorilor, nu vor muri de foame. În zilele noastre știm, că în America s'au ars atâtea cereale, încât singur ele ar fi putut hrăni lumea întreagă, ani de zile. Tot după războiu am văzut, că dacă vrea, fiecare țară poate produce atâtea cereale, încât să nu mai aibă lipsă să cumpere din străini.

În chipul acesta s'a dovedit odată pentru totdeauna, că nu e nevoie să se împuțineze nașterile, din teama că vor muri oamenii de foame. Copilul a scăpat de primejdie din partea asta.

Totuși, azi mai ales, multă lume se ridică iar împotriva copilului, împotriva nașterilor. Dar din altă pricină: aceea a traiului greu, a câștigului puțin. Dela orașe a început să treacă obiceiul și la sate. Multe femei leapapă, cu știrea și învoirea bărbatului, ba și la porunca lui. Și mai mulți întrebunțează tot felul de mijloace chiar împotriva concepției, a zămislirii.

În Germania, Hitler a început și mai cu temei lupta împotriva copilului, dar numai a copilului bolnav. El a adus o lege, să scopească și pe bărbații și pe femeile nesănătoase; pe alcoolici, pe sifilitici și pe alții cu boli grele care se moștenesc la copii. Să fie copii și mai puțini, dar să fie sănătoși. — Să fie neamul nemțesc puternic.

Acum și în România se pregătește o lege împotriva copilului, o lege în care se arată când poate femeia să lapede, cu ajutorul doctorilor, fără ca legea să-i pedepsească și pe unii și pe alții, ca până acum. Între altele legea dacă se va aduce așa cum se plănuește, spune: că poate lepăda fata sau femeia când viața femeii e în mare primejdie, așa că nu poate fi înlăturată prin alte mijloace, sau dacă mama ori tatăl copilului ce se naște, este nebun și este temere serioasă că și copilul va purta urmările acestei boale.

Credem că nu e bine, ca prin lege să se deschidă porțile multor crime și fărâdelegi. În România copilul nu poate fi decât binevenit. Avem lipsă de nașteri cât mai multe. În țara noastră incap pe puțin, să trăiască bine, 40—50 milioane de locuitor.

Apoi nici Hitler, nici legiuitorii

noștri n'ar trebui să uite, că viața în copil o pune Dumnezeu, că El dă sufletul. Și că de multe ori din părinți sănătoși trupește, dar răi ca suflet, se nasc copii nenorociți, și din părinți slăbuți la trup dar buni și mari la inimă, se nasc copii foarte buni.

El un mare păcat a opri venirea copilului în lume.

Dela Secțiile Astret.

O sută douăzeci și cinci milioane Lei anual pentru cărți

Atâta cheltuiește Germania, pentru o *singură* bibliotecă din Berlin. În fiecare an, după lapurile acestei biblioteci se îmbogățesc cu câți în valoare de o sută douăzeci și cinci milioane Lei. Și să nu creadă cineva că aceasta-i cheltuială zadarnică. M'am gândit acum, când Germania a dat o lovitură lumii întregi, m'am gândit, câtă putere dă cartea aceluia cari o citesc.

Poporul german e un popor cult, înfrățit cu cartea, și de aceea e și puternic. Care altă țară din lume ar fi îndrăsnit să spună lumii: Iată, am călcat în picioare contractele de pace. Și ea a spus-o. Căci se simte puternică, simte'n ea puterea aceea pe care cartea o dă tovarășilor săi peste cei ce nu o bagă în seamă.

Și dacă noi, și toți învingătorii de ieri, privim într'un anumit fel fapta Germaniei, apoi altcum o privește ea, poporul său. Pentru ei e o învingere, o victorie.

Căci învingere, victorie aduce cartea tuturor aceluia cari fac din ea tovarăș de viață.

Airea și la noi

Pe cărările nevăzute ale văzduhului, un post de radio a anunțat mai serile trecute, că în îndepărtata China, 12 milioane de locuitori sunt amenințați să moară de foame. Seceta din anul trecut, care și pela noi și-a arătat colții, a nimicit recolta țării aceleia aproape în întregime, și astfel locuitorii ei stau în marginea prapăstiei.

Mai săptămâna trecută cetiam de locuitorii unui sat din Cehoslovacia, cari într'o bună zi s'au răscolit, s'au pus împotriva legilor. Oamenii legii s'au dus imediat la fața locului ca să vada ce-i năcazul. S'au văzut lucruri dureroase de tot. Oamenii trăiau într'o sărăcie cumplită. Cei cari o duceau mai bine, aveau doar câteva măsuri de făină de cucuruz. Încolo nici tu ouă, nici brânză, nici lapte, nici unsoare, nimic altceva. Pâine n'au văzut de ani de zile.

Și, vrând-nevrând, văzând stările din cele țări străine, ne gădum la stările dela noi. Și, mulțumiți, trebuie s'o spunem că noi stăm cu mult mai bine. La noi nu se pomenește așa sărăcie. Nu este ogradă în jurul căreia să nu țină femeia găini, rațe sau găște. Mai multe ori mai puține, după starea omului și după harnicie. În hambar se află de bună seamă atâta făină de câtă are lipsa familia. Iar seara când se întoarce ciurda dela pășunat, ție mai mare dragul să vezi cum gospodarul își așteaptă vaca'n poartă, iar nevasta pune apă caldă în vasele de lapte.

N'or avea toți pe o formă. Unul mai mult, altul mai puțin, cum am spus, după stare și harnicie. Dar, cu mult puținul-nostru, tot mai bine la noi decât aiurea, decât în multe alte părți.



Cum să cruțăm?

Dacă vrei să cruți, păstrează cu toată puterea ceea ce ai

Măndrul nostru port național — pe care îl admiră toate popoarele pământului, și care nu costă mult, pentru că-l pregătește femeia harnică acasă — astăzi începe a fi părăsit și batjocorit de noi înșine și pocit cu portul nemțesc ori cu cel unguresc. Astăzi fetele și cumpără șurțe și năframă de mătasă și lasă opincile, în cele mai multe ținuturi, chiar și ciamele, umblând în pantofi de box ori chiar de chavreaux. Portul românesc al cărturarilor noștri dela sate de pe vremuri, acele frumoase și cinstite haine țesute de româncea noastră, este astăzi înlocuit cu haine cari au mai multă ață decât cu față, cumpărate în prăvăliile jidamilor, cari, purtate 2—3 săptămâni, arată de 3—4 ani. Tot ce e românesc, trainic, ieftin și bun înlocuit cu lucruri străine, scumpe și totuși rele, și astfel banii, cari până acuma rămăneau în buzunarele noastre acuma călătorească în buzunarele străinilor cari pe lângă aceasta ne mai și batjocoresc. Umblând și mai departe pe calea aceasta, abundența că nu vom putea cruți, și prin urmare nu ne vom putea păstra biata moșie, ci ceea ce ne-au câștigat moșii și părinții o viață întreagă vom răpune noi nepoții și fiii într'un singur an.

Dacă vreți să aveți ceva, păstrați-vă înainte de toate portul, moșia și obiceiurile, țineți la ele morțiș. Nici morți să nu dați din mână! Grijiți-le bine și diregeți cele stricate pentru că bine știți povestea cu cuiul de potcoavă, cum pierzându-se un cuiu, și nefiind înlocuit cu altul, s'a pierdut și potcoava, și s'a schiopat calul și în urmă a pierit.

Bunul nostru popor crede și astăzi în noroc, în soartă, și dacă și pierde moșia și rămâne pieritor de foame, spre bucuria dușmanilor, își zice: „Păi, ce să fac? Așa a fost să fie; n'am avut noroc; așa mi-a fost ursita“. Măcară norocul de cele mai multe ori omul și-l face. Astăzi începem să ne corvîngem tot mai mult, că izvorul norocului este sarguința și cruțarea părinților, și că norocul atâră dela sarguința, vioiciunea și păstrarea omului. Oamenii lășători, stângaci și sburdalnici nu se vor întâlni mișcând cu norocul peșterea norocul este partea celor treji, a celor ce păstrează ceea ce au.

Nu norocul, ci munca îl face pe om, om de omenie și chiar norocos. Norocul este totdeauna în bună credință că ba acum, ba acum vine ceasul mult așteptat, însă vremea petrecută în așteptare nu se mai reîntoarce, munca se crede în puterile sale proprii, face cât poate și așteaptă binecuvântarea lui Dumnezeu. Norocul trândavește în pat până pe la amiază așteptând să-i vie odată vestea îmbucurătoare. Munca se scoală des de dimineață și priveghează până seara târziu, agoisindu-și păina de toate zilele cu sudoarea feții sale. Norocul scâncește și blastă, munca cântă și fluieră vesel. Norocul se lasă în voia întâmplărilor, munca își pune nădejdea în Dumnezeu. Încredințându-ne în noroc, ajungem cu vremea în mare leșire și prin aceasta la pierire; prin muncă ajungem a ne înălța și a ne slobozi din cătușele.

Nu vă puneți nădejdea în noroc, încredințați-vă în Dumnezeu.

deși-vă în puterile voastre proprii și în Dumnezeu, căci astfel veți ajunge departe. Nu vă bateți joc de nimicuri, căci întregă viața omului e compusă din sute și mii de astfel de nimicuri. Vedeți doară că și bogatul acela „scomp la țărâțe, și ieftin la făină“, căta căutare a făcut pentru un banuț, însă numai prin păstrare și nerisipirea banuților a putut ajunge la bunăstare.

Cu deosebire este de dorit să cruce femeia în bucătărie. Este câte o femeie, care și dacă are bărbatul venit cât de puțin, totuși astfel își știe întocmi socotile că lipsa ori nevoile nu se văd. Și asta-i mare lucru! Câte o gospodină are tot ce-i trebuie și încă din belșug, și totuși pregătește mâncări slabe, pe când alta din puținul ce-l are pregătește bucatele bune, gustoase și hrănitoare. Cum se explică lucrul acesta? Așa că cea din urmă se pricepe la fiert, pe când cea dintâie nu a învățat nici când acest meșteșug. Se poate că știe cânta la pian, juca foarte bine, știe vreo câteva lumbi străine, a citit toate muvelele, romanele și poeziile pe cari le-a avut la îndemână, dacă însă într-o bună dimineață i-s'ar îmbolnăvi cumva servitoarea, doamna casei n'ar fi în stare să fiarbă nici o cafea. Dar și între țărancele noastre sunt astfel de ființe, cari

mărta-s'ar, mărta
pânea n'o știu frământa
pe lopata n'o știu pune
de n'o vor lega c'o fune.
în cuptor n'o știu băga
pân' nu chiamă vecina"

Drept aceea le și batjocoresc feciorii strigându-le:

„Dute-acasă tu rânjită,
Ca-ți e vatra deslipită,
Și te du și ți-o lipeste
Și-apoi vin de te rânjește.
(Va urma)

Boalele Agrișilor

Agrișii sunt tufe mici, cari cresc cultivate prin grădini. Înfloresc la începutul primăverii, deodată cu vioarele și cu ghiocelii. Le place pământul gras, cu mult var și bine pregătit. Reveneala le prieste. Dogoreala prea mare și seceta le strică, asemenea și apa stătătoare.

Dacă sunt bine îngrijiți, dau rod bogat aproape în fiecare an.

Se prăsesc prin semințe. Această prăsire are rost numai atunci, când vrem să avem soiuri nouă de agriși. Mai bună e prăsirea prin vâstari butășiți, cari se prind de bună seamă.

Agrișii sunt pomișori foarte vânjoși. Rabda voinicește și gerul mai aspru. Bruma nu-i prea supără. Îi supără însă dușmanii, cari tabăresc asupra lor, îi îmbolnăvesc și adeseori îi și nimicesc.

Între cei dintâi dușmani ai Agrișilor, se poate aminti Pirul. Această buruiană îi copleșește, răpindu-le toată hrana din pământ, așa că slăbesc și nu mai dau rod bun. Pirul trebuie stărpit fără amânare, săpând adânc cu hârlețul și desprinzând cu mâna tot firul înclăștat pe lângă rădăcinile agrișilor.

Rugina încă atacă Agrișii, formând pe ei pete galbui. Acestea pete mai târziu devin brune. În ele se găsește semințe — sporii — ruginii, care îmbolnăvesc și alte tufe. În contra Ruginii se pot apăra Agrișii prin stropirea cu zeamă de piatră vânată.

Făinarea europeană atacă numai

frunzele Agrișilor, formând pe ele o crustă albă. Pe fructe, făinarea nu se ivește niciodată. De aceea, aceasta boală nici nu e primejdioasă.

Este însă o altă Făinare cu mult mai primejdioasă, anume Făinarea americană. Invațaii îi zic *Sphaerotheca morsuuae*. A fost adusă din America, înainte de aceasta cu 35 de ani. De atunci s'a lăsat în toate țările din Europa, pricinind în fiecare an pagube foarte mari.

Făinarea americană atacă nu numai agrișii ci și strugureii. Traește pe mlădițele tinere, unde numai cu greu se poate băga în seamă, fiind fără culoare. Mai târziu, de pe mlădițe se întinde și pe fructe, pe cari le învăluie într-o crustă groasă de culoare brună-închisă. Din cauza acestei cruste, agrișele nu se mai pot folosi și nu se mai pot mânca.

Peste iarnă, frigoarele de făinare rămân pe mlădițele tufelor de agriși îmbolnăvite. Nu se prăpădesc și în primăvara următoare, de pe mlădițe, se întind din nou pe fructe, înegrindu-le și stricându-le așa că nu se mai pot folosi.

Stărpirea Făinării americane se poate face cu multă greutate. În țara ungurească, îndată ce s'a băgat de seamă, că s'a ivit Făinarea, s'au scos și s'au ars toți pomișorii de agriși atâteași. În chipul acesta s'a împiedecat răspândirea boalei.

În America s'au stropit agrișii bolnavi cu o zeamă pregătită din sare de pucioasă și potașă. Din prăvălie se cere *sulfură de potasiu*. Stropirea cu aceasta zeamă se face îndată după înmugurirea agrișilor. După aceea, cât ține vara, se stropesc cu astfel de zeamă tot la două săptămâni.

Azi se folosește foarte mult în contra făinării agrișilor *sulpharolul*, care e pregătit din piatră vânată și pucioasă. Se poate cumpăra numai din prăvălie, unde se vinde în saci mici de câte 25 kgr.

Unii grădinari au reușit să stărpescă făinarea, stropind agrișii atâteași cu apă sărată. Stropirile le-au făcut tot la zece zile.

Pentru stărpirea acestei boale atât de primejdioase pentru agriși, e bine să se ceară totdeauna îndrumări și dela Serviciul de Protecțiunea Plantelor din Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Ion Popu-Câmpeanu

Pământ românesc exportat în Palestina

Bogățiile cari se află în țara noastră sunt căutate de țările industriale, cari au nevoie totdeauna de țările agricole. Cum țara noastră este printre primele țări agricole, produsele pământului — mai ales cerealele — sunt exportate, după cum am văzut în anumele rânduri. Exportăm cereale, petrol, lemn, animale, fructe și alte bunătăți, cari ajung pe piețele țărilor străine.

De curând, țările cu pământ sărac, sterp, s'au îndreptat spre țara noastră cu gândul bun de a importa ceva nou, dar foarte trebuincios pentru ei, pentru pământul lor. Desigur vă va părea D-voastră ca o surprindere, când veți auzi că dela noi din țară se va exporta pământ, pentru Palestina.

De fapt lucrul așa este, după cum suntem informați.

O mare cantitate de pământ bun se va importa de Palestina, pentru terenurile cari urmează a se prelucra de coloniștii așezați de curând în diferitele regiuni ale Palestinei, unde pământul nu este bun pentru agricultură. Pământul importat dela noi din țară ar urma să îmbunătățească, să facă din pământul Palestinei, un pământ bun pentru dezvoltarea agriculturii pe locurile unde sunt așezați coloniștii.

Pământul nostru arabil se potrivește foarte bine pământului lor arabil, astfel că și-ar asigura recolta și în acele regiuni.

În acest scop societățile agricole din Palestina au procedat la mijlocirea unui import de pământ arabil românesc. Deocamdată s'a făcut o comandă în România pentru 30 mii vagoane de pământ românesc negru, numit cernoziom. Acest pământ de cea mai bună calitate se află în regiunile Bărăganului, în șesul Buceagului și în Cadrilater.

Acest pământ numit cernoziom conține multe îngrășăminte, așa că plantele pot crește bine și asigura prin aceasta o producție mare și bogată. Deci pentru acest pământ nu mai este nevoie de îngrășăminte naturale, ca bălăgarul, sau de îngrășăminte artificiale sau chimice pe cari le găsim în comerț, sau la Camerele de agricultură de unde le putem procura.

Pentru transportul celor 30 mii de vagoane de pământ negru românesc s'a cerut o reducere pe C. F. R. până la Constanța, unde urmează să fie încărcat pe vapoare cu destinația spre Palestina.

Iată o nouă bogăție pe care țările o vor pretui mult și care va forma, poate, un nou obiect de comerț. Un singur lucru rămâne să știm în această privință, prețul, cu care se va vinde acest pământ negru Palestinei.

Olimplu I. Barna

Scade numărul oamenilor?

În multe țări din Apus, în urma unor studii temeinice, se cere ca numărătoarea populației să se facă din cinci în cinci ani. Sunt unele țări în viața de azi cari au pus pe gânduri pe cărturari. Numărul populației, la unele neamuri, scade pe zi ce trece. Cărturarii englezi prezic — și prezicerea și-o adevăresc cu cifre — că populația Angliei, peste douăzeci de ani, va înceta să crească. Numărul nașterilor, scrie — o gazetă — va scădea la jumătate.

A doua națiune care va atinge culmea descreșterii, în timp cât de scurt, este America. Chiar Germania, cu toată truda conducătorilor de azi de a încuraja nașterile (prin premii acordate mamelor cu copii mulți etc.), nu va scăpa de această soartă. Un scriitor scrie că cei mai mulți copii în Germania se vor naște în anul 1940. De aci înainte, cine poate spune ce va urma... Un singur semn în această privință ni-l dă Franța. De câțiva ani, populația Franței este staționară, adică stă pe loc.

Dacă numărul oamenilor va rămânea care este, adică se vor naște numai atâtea câți mor, sau — cece ar fi mai rău — ar muri mai mulți decât se nasc, atunci se va schimba și viața, felul de trai de azi.

În această nouă stare de lucruri, viața va fi mai omenească? E greu de spus, pentru că lipsurile de care suferim nu sunt lipsuri provenite prin secătuirea izvoarelor naturale, ci sunt izvorite din vina oamenilor.

Anglia cumpără vin dela noi

La ministerul agriculturii a sosit o scrisoare tocmai din Anglia. Câțiva bogătași de acolo cer să li se răspundă dacă țara noastră le-ar putea vinde vin, și cu ce preț.

Acest lucru ne dovedește că băgățile țării noastre încep să fie căutate. Aceasta-l un mare câștig pentru noi, pe care nu trebuie să-l lăsăm să ne scape din mână. Și pentru aceasta ce trebuie să facem?

Fiindcă, deocamdată îi vorba despre vin, iată ce trebuie să facem: să plantăm numai viță de solu bun. Pământul țării noastre, în cea mai mare parte, e minunat de potrivit pentru vița de vie. Dacă vom pune viță bună în pământ bun, vinul de bună seamă va fi foarte bun. Căci să știți un lucru. Popoarele cele mari, cum sunt Englezii, cer marfă bună. Și dacă primesc o astfel de marfă, nu se uită la preț, dau ori cât.

Știm că în multe părți se lucrează din greu, ca să se planteze viță de vie. Peste 3-4 ani se va vinde roada viței ce se plantează acum. Vreți ca atunci să vindeți vinul cu bani scumpi? Atunci plantați viță de solu bun. — Dar e scumpă, vor spune unii. Atunci plantați mai puțină și tot veți avea câștig mai bun decât dacă plantați viță de solu slab.

A murit în închisoare. Un țaran dintr-o comună din jud. Mureș, a fost pedepsit de tribunal cu o amendă de 1500 Lei. Țaranul n'a avut de unde să plătească amenda, și de aceea a fost dus la închisoare. Aici l-a ajuns o boală de inimă, și într-o dimineață paznicii l-au găsit mort.

Cărți nouă

Dr. Alexandru Nicolescu, episcopul Lugojului, Pictura catedralei române unite din Lugoj, Nr. 8 din Biblioteca Pentru Clasa Cultă, Lugoj, 1935, Tipografia Națională, broșată, mărime 15/23 cm., 20 pagini, prețul?

Preasfințitul Lugojului — care a cheltuit, vreme de 6 ani, tot ce a câștigat, pentru a-și vedea pictată biserica sa catedrală, așa cum alta nu mai este, nici în România, nici aiurea — ne tâlcuește, în această broșură, icoană de icoană, întreagă pictura catedralei, așa că, având această broșură în mână, înțelegi pe deplin tot ce este de văzut acolo. Recomandăm tuturor celor ce vor cerceta această minune de frumusețe, să-și cumpere această broșură, ca să poată înțelege toate icoanele.

P. Lucian Pop, Călătorie la iad cu scriptura în mână, sau de vorbă cu pocăiții, ediția II., editura părinților baziliani, mănăstirea Bixad (jud. Satu Mare), Tipografia „Sf. Vasile”. 1935 format 16/11 cm, 180 pagini, broșată, prețul Lei 12.

Cartea păr. ieromonah P. Lucian Pop, pe care atât de mult am laudat-o anul trecut când a apărut mai întâi, iată-o scoasă și în ediția a doua. Mai rar atâta izbândă, cu o carte populară, în biserica noastră. Cele spuse atunci le repețim și astăzi, mai adăugând că autorul a făcut foarte bine când a pus pe coperta broșurii cuvintele dela II. Petru 120; 316: »Prorocirea Scripturii nu se face după tălmăcirea fiecăruia. În Scriptură sunt unele cu anevioie a se înțelege, pe cari cei neînvațați și nestatornici le succesc, spre pierderea sa». Și mai bine a făcut că a adăos un cuprins alfabetic, din care poți afla tot ce cauți în broșură, de pildă: apa sfințită, cădelnița, luminile, maslul, preoții, tămâia și alte multe, despre ce ni-se vorbește.

O recomandăm cu toată căldura cetitorilor noștri.

Citiți „UNIREA POPORULUI”

Lista neagră

Dușmanii foii

Dușmanii foii sunt toți aceia cari au primit-o ani de rândul, s'au fâlit că sunt și dâșii oameni cu carte, iar acuma, când le cerem bani, nu vreau să ne mai cunoască. Iată numele unora dintre acei cari ne-au păgubit astfel:

Mihailă Muste, Țagul mare	dator	675
Doicar Vasile, Cuhea	»	675
Mariș Vasile	»	675
Nicolae Trifan, Tău	»	885
Nicolae Dodă, Frâua	»	495
Augustin Meseșan, Nerța	»	150
Ioan Negrea, Nerța	»	540
Isidor Carabă	»	540
Ioan Carabă	»	825
Augustin Podaru, Nerța	»	540
Ioan Boldiș, Nerța	»	839
Selin Vasile, Nima	»	113
Ștefan Miclăuș, Petros	»	395
Brediu Nicolae, Budiu	»	140
Cătănescu Alexandru, Turda	»	225
Nicolae Bugy, Sititelec	»	825
Nicolae G. Anghel, Feldioara	»	525
Petru Florean, Cuza Vodă	»	771
Ioan Crișan I. Alexă, Suat	»	775
Ioan Lucaciu, Suat	»	775

Vom continua cu asemenea liste și pe acești dușmani ai foii noastre îi vom da și pe mâna avocatului nostru.

Redactor: IULIU MAIOR

Corpul Portărellor Trib. Dumbrăveni

No. 59—1934.

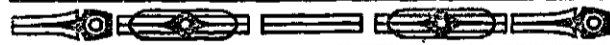
Publicație de licitație

Subsemnatul șef Portărel prin această publică eă în baza deciziei No. G. 2601—1932 a judecătoriei mixtă Blaj în favorul reșlamantului Vacuum Oil Company S. an. din România repr. prin avocatul Dr. Emil Pascu din Blaj pentru încasarea creanței de 122 15 dolari — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 30 Martie 1935 orele 230 p. m. la fața locului în orașul Blaj Str. Regina Maria No. C. 4 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară o camionetă ford No. 254 în valoare de 80 000 Lei.

In caz de nevoie și sub pretul de estimare. Dumbrăveni, la 4 Martie 1935.

Portărel FLEFLEA

(284) 1—1



Nou! **Ediția II** **Nou!**

Liturghia sf. Ioan Gură de aur

aranjată pe două voci egale

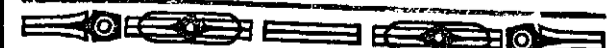
de

CELESTIN CHEREBEȚIU

Lei 25+2 Lei porto — în total 27 Lei

Cu ramburs nu se trimite, decât la comanda de cel puțin 5 ex.

Banii să se trimită în mărci postale ori prin mandat postal. La 10 ex. se gratuită 1 ex.



Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

In toată vremea

să ne îngrijim de mântuirea sufletelor noastre, ceace mai ales prin citirea cărților creștinești putem ajunge.

Citiți așadară

„Cărțile Bunului Creștin”, cari apar la Blaj, scrise pe înțelesul tuturor de păr. prof. I. MAIOR

Iată numerii apăruiți până acum:

Nr. 1, 2 și 3 s'au epuizat (s'au vândut toți).

No. 4. **Darul lui Dumnezeu**, ne arată cum putem deveni fii și moșteni ai împărăției cerurilor. Cărticica cuprinde 64 pagini și se vinde cu 6 lei.

No. 5. **Adevărata fericire**, ne arată cum putem fi fericiți aici pe pământ, și mai ales în lumea cealaltă. 64 pagini, prețul 6 lei.

No. 6. **Taina Spovedaniei**, ne dă toate îndrumările de lipsă pentru ca să putem face o spovedanie bună și cum se cade, conținând și o oglindă sufletească, din care ne putem cunoaște păcatele. 116 pagini prețul 15 lei.

No. 7. **Tălcuirea apostolilor din Duminecile de peste an**, este o broșură fără de care nu putem înțelege apostolii cari îi cetește cantorul. Broșura are 400 pag și se vinde cu 50 lei.

No. 8. **Legea strămoșească**, ne arată care este legea cu adevărat strămoșească a neamului românesc. Această broșură nu poate lipsi de pe masa nici unui român. Are 116 pagini se vinde cu 15 lei.

No. 9. **Tălcuirea Evangheliilor din toate sărbătorile de peste an**, nici mai trebuie recomandată. Trebuie să o ai fiecare creștin care cercetează biserica. Cuprinde 212 pagini și se vinde cu 25 lei.

No. 10. **Tălcuirea apostolilor din toate sărbătorilor de peste an**, în care tot creștinul află explicații apostolii, cari sunt mai greu de înțeles. 171 pagini, prețul 20 lei.

No. 11. **Taina tainelor: sfânta cuminăcătura**, de care nu se poate lipsi nici un creștin care se cuminecă cel puțin odată pe an, dupăcum nu se poate lipsi de No. 6, care este Taina Spovedaniei, celce vrea să se spovedească. 96 pagini, prețul Lei 8.

No. 12. **Sfânta Liturghie, Iert Legii Noui**, ne arată, cari sunt părțile sfinte liturghiei, ce foloase ne aduce, pentru cine când și unde se poate sluji; biserica și părțile ei, sfintele vase și odăjdii, limba sf. liturghii și altele de folos pentru oricare creștin. 110 pagini cu 12 lei.

No. 13. **Durerea, sora noastră din despărțită**, este cea mai nouă broșură care cu siguranță o va ceti fiecare creștin, pentru că numai citind această cărticică se va putea mângâia în durerile și necazurile vieții. 152 pagini cu 12 lei.

In Blaj — Părțile pentru

Locuri de casă de vânzare

In apropiere de Școala Normală și Școala Comercială Superioară de băeți. Lungimea câte 95 m.

Lățimea după învoială.

Informațiuni se vor cere dela

Ing. Ioan F. Negruțiu

CLUJ, Calea Regele Carol II. Nr. 21